

*В. Новіцька,
студентка,
О. Гуманкова,
кандидат пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ВИКОРИСТАННЯ МЕДІАОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Актуальність проблеми. У сучасному світі дитина знаходиться в центрі різноманітних інформаційних потоків, які включають інформацію, представлену у вигляді відео- та аудіо- продукції, сайтів в інтернеті, різноманітних інформаційних каналів, комп'ютерних ігор тощо. Світ медіа стає джерелом медійної реальності, яка має значний вплив на формування та розвиток світогляду, загальної культури та освіченості сучасних учнів початкової школи. Тому особливої актуальності набувають питання, пов'язані з використанням медіаосвітніх технологій у навчально-виховному процесі сучасної школи, в тому числі і в процесі організації навчання англійської мови.

Аналіз досліджень. Проблему медіавпливу на особистість у сфері освіти розкрито в працях зарубіжних науковців: Ж. Гоне, Дж. Лалла, Л. Селлєра, Д. Бакінгема та інші. Використання медіаосвітніх технологій в навчальному процесі розглядали в наукових доробках: В. Безпалько І. Жилавська, Л. Іванова, Г. Козлакова, Н. Колеснікова, В. Краснопольський, В. Співаковський І. Хижняк, Н. Ротмістров, Г. Шетцер та інші. Питання впровадження медіаосвітніх технологій у процес організації навчання на початковому етапі студіювали: В. Волкова, В. Гутевич, М. Кітаєва, О. Линюк, С. Паламар, Г. Полякова та інші.

Зазначені науковці переконливо доводять позитивний вплив використання медіаосвітніх технологій в освіті на психологічний розвиток особистості учня та наголошують на необхідності залучення медіаосвітніх технологій до навчального процесу в цілому та на початковому етапі зокрема.

Метою статті є привернення уваги до важливості використання медіаосвітніх технологій як засобу оптимізації англомовного навчання учнів початкової школи.

Виклад основного матеріалу. Вперше поняття “Медіаосвіта” було вжито на конференції ЮНЕСКО, де було розглянуто сутність власне цього терміну та визначено завдання та можливі напрями реалізації такої освіти. Медіаосвіта в педагогіці, як напрям пов'язана з друкованими, графічними, екранними та іншими видами медіа і розглядається, як можливість практичного застосування в педагогіці з метою передавання та отримування навчальної інформації через різні медіаосвітні технології [1:273]. Про важливість використання медіаосвітніх технологій у навчанні наголошено у рішенні Європейського парламенту з питань медіаграмотності у 2008 році, в якому акцентується необхідність обов'язкового впровадження медіаосвіти як навчального компоненту та визначається

необхідність забезпечення відповідної кваліфікації у педагога [2]. Розглядаючи поняття медіаосвітніх технологій слід зазначити, що термін «технологія» виступає сукупністю методів і прийомів перетворення даних для досягнення поставленої мети та відіграє важливу роль у методиці медіаосвіти [3].

Своєю чергою медіаосвітні технології це засоби традиційних та новітніх інформаційних технологій до яких належать писемні, друковані, медіатексти, аудіо, відео, програмне забезпечення, технічні засоби тощо, які включаються до навчального процесу [2].

Медіаосвітні технології умовно можна поділити на п'ять групи до яких відносяться: ранні (писемність), друковані (друкарство, фотографія), електричні (телефон, звукозапис), мас-медіа (кінематограф, телебачення), цифрові (комп'ютер, інтернет) [4]. Дослідниця С. Деньгаєва пропонує власну класифікацію медіаосвітніх технологій, прийнятну для використання саме у навчанні іноземної мови, яка складається з трьох великих груп технологій: імітаційно-компілятивних, навчально-ситуативних, самостійно-креативних [5].

Імітаційно-компілятивні медіаосвітні технології розглядаються, як імітаційні зразки та ігрові технології у навчально-пізнавальній діяльності. Такі технології враховують психолого-педагогічні умови розвитку дітей молодшого шкільного віку, оскільки в дітей є певний медійний досвід і більшість вільного часу вони проводять саме в інтернеті, тож мають певні медійні уподобання та інтереси [6:70].

До навчально-ситуативних медіаосвітніх технологій належать завдання, які наближені до реального життя в яких потрібно застосовувати набуті знання у практиці.

Сутність самостійно-креативних медіаосвітніх технологій розкривається в розвитку творчої активності дітей і педагогів спрямованої на створення відносно нового продукту [6:49].

На нашу думку, використання медіаосвітніх технологій усіх трьох груп у навчанні англійської мови в початковій школі створює комфортні умови для формування та розвитку основ англомовної комунікативної компетентності учнів, розкриття їх творчого потенціалу.

За допомогою медіапроектора, інтерактивної дошки, телевізора, комп'ютера можна наочно демонструвати можливості програмних забезпечень, створюючи навчальний матеріал до відповідної теми уроку. Це дозволяє економити час та ресурси педагога. Завдяки використанню медіаосвітніх технологій забезпечується індивідуальний та диференційований підхід з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів початкової школи.

Використовуючи наступні комп'ютерні програми: "Power point", "Excel", "Word", "Hot Potatoes", "Movie Maker", "Kahoot", Web-сайти, педагог може створити варіативний навчальний матеріал, співвідносний з темою уроків, зокрема, розробляти завдання, дидактичні ігри на закріплення тем або створювати відео чи презентацію для ознайомлення учнів з новими лексичними одиницями, що дає можливість унаочнити навчальний матеріал та поповнити їх словниковий запас.

Для учнів початкової школи гра є все ще одним з основних видів діяльності, тому доцільності набуває використання різних комп'ютерних ігор та тренажерів для учнів. Такі ігри, як правило, створюються візуально привабливими, яскравими, доповнюються музичним супроводом, що дозволяє концентрувати та підтримувати увагу учнів. Можливість керування подіями, активна участь в грі дозволяє суб'єктивізувати навчальний матеріал, надати йому особистісної значущості в процесі організації іншомовного навчання учнів та, безсумнівно, сприяє формуванню іншомовних мовних навичок учнів, дозволяє ефективно запам'ятовувати та використовувати іншомовний навчальний матеріал.

Навчальна гра “Triple Play Plus In English”, “Toffl Test”, збірник оповідань “Love English”, онлайн програма “Kahoot” мають список вже готових тестів до відповідної теми уроку. Учні можуть проходити ігри як в класі на мультимедійній дошці, так і за посиланням, виконувати тести та завдання у якості домашньої роботи. Додатковою перевагою онлайн програми “Kahoot” є те, що вчитель може самостійно створити гру до теми уроку або завдання до англomовного тексту. В цікавій ігровій формі діти опановують навчальний матеріал, а вчитель отримує можливість визначити рівень знань дітей з теми та скорегувати напрями педагогічної роботи. Безперечним є той факт, що тематичні комп'ютерні ігри сприяють розвитку логічного мислення, кмітливості, тренують окомір, швидкість реакції учнів.

Застосування медіаосвітніх технологій у навчанні англійської мови в початковій школі допомагає забезпечити якісне, ефективне та результативне навчання, розвинути критичне мислення, набуття учням мовних компетенцій, а головне сприяє підвищенню їх зацікавленості до вивчення іноземної мови. Слід зазначити, що медіаосвітні технології не тільки підвищують ефективність вивчення іноземної мови в початковій школі, а готують особистість до реального життя та сприяють розвитку вмінь застосувати набуті знання та навички у практичних життєвих ситуаціях.

Висновок. Використання медіаосвітніх технологій у навчанні англійської мови в початковій школі сприяє різнобічному розвитку особистості учнів, допомагає оптимально швидко засвоїти навчальний матеріал, розширює досвід його використання учнями та може бути розглянуто як засіб оптимізації формування основ іншомовної комунікативної компетентності на уроках англійської мови в початковій школі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. UNESCO. Recommendations Addressed to the United Nations Educational Scientific and Cultural Organization In Education for the Media and the Digital Age. Vienna: UNESCO, 1999. – С. 273–274.
2. European Parliament resolution of 16 December 2008 on media literacy in a digital world (2008/2129(INI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www>.

europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2008-0598+0+DOC+XML+V0//EN

3. Шепелюк В. М. Застосування медіатехнологій як мотивація здібностей у студентів до навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.univerua.rv.ua/VNS1/Shepeluk_V.M.pdf
4. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник для студентів педагогічних коледжів / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. — Київ: Центр Вільної Преси, 2014. — 431 с.
5. Деньгаєва С. В. Медіаосвітні технології як засіб формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови / С. В. Деньгаєва // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. - 2015. - Вип. 4. - С. 26-30. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUP_2015_4_7
6. Іць С. В. Педагогічні медіатехнології у професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови : [навчально-методичний посібник] / С. В. Іць. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2013. – 106 с